

บทที่ 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความรุนแรงต่อผู้หญิงในครอบครัว มีระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ในการดำเนินการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายในการศึกษาคั้งนี้คือ ประชากรในเขตกรุงเทพมหานครทั้งเพศชายและหญิงที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป แบ่งเป็นกลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ กลุ่มที่ 1 และกลุ่มประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชนของกรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ 2 ทั้งนี้ได้ใช้การเลือกกลุ่มประชากรเป้าหมายในการศึกษาคั้งนี้ ได้ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง (purposive) เพื่อให้ได้กลุ่มประชากรที่คาดว่าจะมีภูมิหลังทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกันพอสมควรที่สามารถนำมาศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความรุนแรงต่อผู้หญิงในครอบครัว และหลังจากได้กลุ่มประชากรที่ใช้เป็นกรอบในการสุ่มเลือกตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้การเลือกแบบหลายขั้นตอน (multi-stage sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการ

2.1.1 ขนาดของตัวอย่าง

ในการคัดเลือกกลุ่มประชากรโดยวิธีแบบเฉพาะเจาะจง ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดตัวอย่างทั้งสิ้นจำนวน 600 ราย โดยกำหนดสัดส่วนในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มที่ 1 และ 2 ในสัดส่วนร้อยละ 50 : 50 ดังนั้นประชากรกลุ่มที่หนึ่งและสองจึงมีขนาดตัวอย่างเท่ากันคือกลุ่มละ 300 ราย

2.1.2 การเลือกตัวอย่าง

การศึกษาวิจัยคั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้การเลือกตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ดังนี้
กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้ใช้วิชาชีพในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้วิจัยเลือกตัวอย่างแบบกำหนดสัดส่วน (quota sampling) โดยให้มีสัดส่วนเท่ากันกลุ่มละ 150 ราย มีวิธีการสุ่มตัวอย่างคั้งต่อไปนี้

ข้าราชการ

ขั้นที่ 1 สุ่มชื่อกระทรวง 3 กระทรวง จาก 19 กระทรวง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก

ขั้นที่ 2 สุ่มชื่อหน่วยงานภายใต้สังกัดกระทรวงที่สุ่มได้จากขั้นที่ 1 จำนวนกระทรวงละ 1 หน่วยงาน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก

ขั้นที่ 3 เลือกตัวอย่างอย่างง่าย โดยเลือกจากผู้ที่จะสะดวกและเต็มใจในการให้ข้อมูล
ของหน่วยงานที่สุ่มได้จากขั้นที่ 2 ทั้งหมด 150 ราย

พนักงานรัฐวิสาหกิจ

ขั้นที่ 1 จากรายชื่อรัฐวิสาหกิจ 60 แห่ง ผู้วิจัยได้สุ่มชื่อหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ
ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก จำนวน 2 หน่วยงาน

ขั้นที่ 2 เลือกตัวอย่างอย่างง่าย โดยเลือกจากผู้ที่จะสะดวกและเต็มใจในการให้ข้อมูล
จากรัฐวิสาหกิจที่สุ่มได้จากขั้นที่ 1 ทั้งหมด 150 ราย

กลุ่มที่ 2 ประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชนของกรุงเทพมหานคร

ขั้นที่ 1 สุ่มชื่อเขตจำนวน 2 เขต ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับฉลาก

ขั้นที่ 2 สุ่มชื่อชุมชนที่อยู่ในการปกครองของเขตที่สุ่มได้จากขั้นที่ 1 จำนวนเขตละ
3 ชุมชน ได้ชุมชนที่จะเก็บข้อมูลของตัวอย่าง 6 ชุมชน

ขั้นที่ 3 เลือกตัวอย่างแบบกำหนดสัดส่วน โดยกำหนดสัดส่วนตัวอย่างที่จะเก็บจาก
ชุมชนที่สุ่มได้เท่ากันคือชุมชนละ 50 ราย

ขั้นที่ 4 เลือกตัวอย่างอย่างง่าย โดยเลือกจากผู้ที่จะสะดวกและเต็มใจในการให้ข้อมูล
ทั้งหมด 300 ราย

ตารางที่ 2 รายชื่อหน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ เขตและชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ทำการ
เก็บตัวอย่างและจำนวนตัวอย่าง

หน่วยเก็บตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่าง (ราย)	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน
หน่วยงานราชการ	150	137
กรมการปกครอง	50	42
กรมชลประทาน	50	49
กรมป่าไม้	50	46
รัฐวิสาหกิจ	150	138
การไฟฟ้าานครหลวง	75	75
โรงพิมพ์ตำรวจ	75	63

(ยังมีต่อ)

ตารางที่ 2 (ต่อ)

หน่วยเก็บตัวอย่าง	จำนวนตัวอย่าง (ราย)	จำนวนแบบสอบถาม ที่ได้รับคืน
ชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร	300	300
เขตสายไหม	150	150
ชุมชนพูนทรัพย์	50	50
ชุมชนวัชรพล 3	50	50
ชุมชนเจริญวงศ์	50	50
เขตบางพลัด	150	150
ชุมชนสวนพริก	50	50
ชุมชนพัฒนาซอย 79	50	50
ชุมชนดวงดี	50	50
รวม	600	568
	(100.0)	(94.67)

ภายหลังการบรรณาธิกรแบบสอบถาม พบว่าแบบสอบถามที่มีคำตอบครบถ้วนสมบูรณ์ที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้มีจำนวนทั้งสิ้น 568 ชุด ทำให้ขนาดตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เท่ากับ 568 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 94.67 ของประชากรเป้าหมาย (600 ราย)

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาและการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ

การศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งสร้างขึ้นจากแนวคิดเชิงทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ ให้เกิดความเหมาะสมของเนื้อหาและความถูกต้องของภาษาที่ใช้ จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับประชากรทั่วไปและข้าราชการ กับพนักงานรัฐวิสาหกิจที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 ราย เพื่อนำข้อมูล ที่ได้มาปรับปรุงให้เหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในการสำรวจจริง โดยนำข้อมูลในส่วนที่เป็นทัศนคติต่อบทบาทเพศในครอบครัว ทัศนคติต่อความเสมอภาคทางเพศในสังคม ความความคิดเห็นเรื่องความรุนแรงที่มีกระทำได้ภรรยา มาคำนวณหาค่าความเชื่อถือได้โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของ Cronbach รวมทั้งได้ทดสอบหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อของชุดคำถาม

เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรุนแรงที่กระทำต่อผู้หญิง ซึ่งรายละเอียดปรากฏอยู่ในภาคผนวก ก และสรุปได้ดังนี้

ผลการทดสอบค่าความเชื่อถือได้

ความเชื่อถือได้ของการวัด หมายถึง ความสามารถของการวัดที่จะทำให้ผลของการวัดเหมือนหรือสอดคล้องกัน ทั้งนี้หากค่าอัลฟาอยู่ระหว่าง 0.50 – 0.65 กล่าวได้ว่าเชื่อถือได้ปานกลาง หากมีค่า 0.70 ขึ้นไปกล่าวได้ว่าเชื่อถือได้ค่อนข้างสูง และถ้าต่ำกว่าระดับ 0.05 ถือว่าเชื่อถือได้น้อย (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ 2546 : 261) โดยผลการทดสอบค่าความเชื่อถือได้ของชุดคำถาม ซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ปรากฏผลดังนี้

- 1) ชุดคำถามทัศนคติต่อบทบาทเพศในครอบครัว มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ เมื่อทดสอบค่าความเชื่อถือได้ พบว่ามีค่าความเชื่อถือได้รวมเท่ากับ 0.657 และเพื่อให้ค่าความเชื่อถือได้เพิ่มขึ้น ผู้วิจัยจึงพิจารณาตัดข้อคำถามที่ 1, 9 และ 11 ทำให้ค่าความเชื่อถือได้รวมเพิ่มขึ้นเป็น 0.789
- 2) ชุดคำถามทัศนคติต่อความเสมอภาคทางเพศในสังคม มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ เมื่อทดสอบค่าความเชื่อถือได้ พบว่ามีค่าความเชื่อถือได้รวมเท่ากับ 0.625 และเพื่อให้ค่าความเชื่อถือได้เพิ่มขึ้น ผู้วิจัยจึงพิจารณาตัดข้อคำถามที่ 3 และ 6 ทำให้ค่าความเชื่อถือได้รวมเพิ่มขึ้นเป็น 0.682
- 3) ชุดคำถามความความคิดเห็นเรื่องความรุนแรงที่สามีกระทำต่อภรรยา มีข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ เมื่อทดสอบค่าความเชื่อถือได้ พบว่ามีค่าความเชื่อถือได้รวมเท่ากับ 0.697 และเพื่อให้ค่าความเชื่อถือได้เพิ่มขึ้น ผู้วิจัยจึงพิจารณาตัดข้อคำถามที่ 4 ออก ทำให้ค่าความเชื่อถือได้รวมเพิ่มขึ้นเป็น 0.730

ผลการทดสอบค่าความยากง่ายและอำนาจจำแนก

การทดสอบหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกรายข้อของชุดคำถามความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรุนแรงที่กระทำต่อผู้หญิง โดยข้อคำถามที่ดีควรมีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.2 – 0.8 และมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป ผลที่ได้สรุปว่า มีข้อคำถามด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรุนแรงที่กระทำต่อผู้หญิงผ่านเกณฑ์จำนวน 10 ข้อ จากข้อคำถามทั้งหมด 14 ข้อ

2.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีคำถามในลักษณะเติมคำและสำรวจรายการ ประกอบด้วยคำถาม 4 ส่วนคือ

- ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านประชากร เศรษฐกิจและสังคมของผู้ตอบแบบสอบถาม

- ส่วนที่ 2 แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ คำถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อบทบาทเพศในครอบครัว
ทัศนคติต่อความเสมอภาคทางเพศในสังคม และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
ความรุนแรงที่กระทำต่อผู้หญิง
- ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเรื่องความรุนแรงที่สามีกระทำต่อภรรยา
- ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับประสบการณ์เกี่ยวกับความรุนแรงและการได้รับข่าวสาร

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บข้อมูล 2 ลักษณะ คือ ใช้แบบสอบถามสัมภาษณ์ (oral interview) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่สามารถอ่านออกเขียนได้ และให้ผู้ตกเป็นตัวอย่างตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง (self-administered) และเนื่องจากในแบบสอบถามมีข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ตอบเรื่องการถูกกระทำรุนแรง เพื่อเป็นการพิทักษ์สิทธิของผู้ให้สัมภาษณ์ ในกรณีที่มิได้ตอบแบบสอบถามด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ในบริเวณที่ไม่มีผู้อื่นร่วมอยู่ และมีการแจ้งข้อมูลสิทธิที่สำคัญเกี่ยวกับการวิจัยให้ผู้มีส่วนร่วมทราบอย่างละเอียด (Patient/Participant Information Sheet) และข้อมูลที่ได้ รวมทั้งแบบสอบถามจะถูกเก็บเป็นความลับ และมีการนำเสนอข้อมูลในภาพรวมเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล และเมื่อการวิจัยเสร็จสมบูรณ์แล้วผู้วิจัยจะทำลายแบบสอบถามทั้งหมด

2.4 นิยามศัพท์

การศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับความรุนแรงต่อผู้หญิงในครอบครัวมีนิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ดังนี้

ความคิดเห็น หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เรื่องหนึ่งหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยอาศัยความรู้พื้นฐาน ประสบการณ์ของบุคคล สามารถเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ สภาพแวดล้อมได้ มีลักษณะในเชิงยอมรับหรือไม่ยอมรับ

ความรุนแรงในครอบครัว หมายถึง การกระทำความรุนแรงโดยการ ทำร้าย บังคับ ขู่ข่มหรือข่มขู่ว่าจะกระทำการใดๆ ที่เป็นการล่วงละเมิดสิทธิโดยที่สตรีไม่พึงปรารถนา ต่อร่างกาย เพศ อารมณ์ จิตใจ เศรษฐกิจรวมทั้งวิถีชีวิตของสตรีทั้งในที่สาธารณะและชีวิตส่วนตัว ส่งผลกระทบต่อสุขภาพจิตใจของสตรีที่ถูกกระทำ โดยผู้กระทำเป็นบุคคลในครอบครัว

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรุนแรงต่อผู้หญิงในครอบครัว หมายถึง ความรู้สึกและทัศนคติของบุคคลซึ่งอาจเป็นไปในเชิงยอมรับหรือไม่ยอมรับ ที่มีต่อความรุนแรงในครอบครัวที่สามีกระทำต่อภรรยาในประเด็นต่างๆ ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ได้กำหนดให้ความคิดเห็นเชิงไม่ยอมรับความรุนแรงต่อผู้หญิงในครอบครัวเป็นตัวแปรตาม และใช้เป็นหลักในการพิสูจน์สมมติฐาน

2.5 นิยามตัวแปรและการสร้างดัชนี

2.5.1 ตัวแปรตาม

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความรุนแรงต่อผู้หญิงในครอบครัว หมายถึง ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวที่สามีกระทำต่อภรรยา ซึ่งมีการวัดระดับช่วง ผู้วิจัยวัดตัวแปรดังกล่าวจากข้อคำถามใน ส่วนที่ 3 ประกอบด้วย 11 ข้อคำถาม โดยมีข้อคำถามความคิดเห็นเชิงไม่ยอมรับความรุนแรง หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่าความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขและป้องกันอย่างเร่งด่วนจากทุกส่วนในสังคม เพราะเป็นปัญหาที่กระทบกับตนเองและนำไปสู่ปัญหาสังคมอื่น และเห็นด้วยกับการสร้างมาตรการและกลไกทางสังคม รวมทั้งทางกฎหมายที่เหมาะสมเพื่อรับมือกับปัญหามากขึ้น ได้แก่ ข้อ 302 306 307 309 311 และข้อคำถามความคิดเห็นเชิงยอมรับได้กับความรุนแรง หมายถึง ผู้ตอบมีความคิดเห็นว่าความรุนแรงในครอบครัวเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับเฉพาะบุคคล ไม่ได้เชื่อมโยงเกี่ยวข้องกับหรือกระทบกับสังคมส่วนใหญ่ และเห็นว่ามาตรการหรือกลไกต่างๆ ที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อจัดการกับความรุนแรงในครอบครัวปัจจุบันเหมาะสมเพียงพอแล้ว ได้แก่ ข้อ 301 303 304 305 308 310 โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ความคิดเห็นเชิงไม่ยอมรับความรุนแรง	ความคิดเห็นเชิงยอมรับได้กับความรุนแรง	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	2
เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	3
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4

ดังนั้น เกณฑ์การวัดความคิดเห็นเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวจึงมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 11 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 44 คะแนน

2.5.2 ตัวแปรอิสระ

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถาม มีการวัดระดับกลุ่ม โดยแบ่งกลุ่มรายการ ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

- 1 เพศชาย
- 2 เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุเต็มปีของผู้ตอบแบบสอบถาม นับถึงวันสัมภาษณ์ มีการวัดระดับช่วง

สถานภาพสมรส หมายถึง สถานะการใช้ชีวิตของผู้ตอบแบบสอบถาม มีการวัดระดับกลุ่ม โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่มคือ

1 โสด	3 หย่า/แยกกันอยู่
2 สมรสและอยู่ด้วยกัน	4 หม้าย(คู่สมรสเสียชีวิต)

การศึกษา หมายถึง จำนวนปีที่ได้รับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีการวัดระดับช่วง โดยคำนวณจากระดับการศึกษาสูงสุด

อาชีพ หมายถึง สถานภาพการทำงานที่ทำเป็นประจำเพื่อเลี้ยงชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีการวัดระดับกลุ่ม แบ่งกลุ่มรายการเป็น 8 กลุ่ม คือ

- 1 รับราชการ
- 2 พนักงานรัฐวิสาหกิจ
- 3 ลูกจ้างเอกชน (พนักงานบริษัท / ห้างร้าน / ร้านค้า)
- 4 ค้าขาย / ประกอบธุรกิจส่วนตัว
- 5 รับจ้างทั่วไป (รายวัน / รายชิ้นงาน)
- 6 ช่วยธุรกิจในครัวเรือนโดยไม่ได้ค่าจ้าง
- 7 ไม่ได้ประกอบอาชีพ
- 8 อื่นๆ ระบุ.....

รายได้ หมายถึง รายรับต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม มีการวัดระดับช่วง

ทัศนคติต่อบทบาทเพศในครอบครัว หมายถึง ความคิดเห็นต่อเรื่องบทบาทระหว่างเพศในครอบครัว เช่น การเลี้ยงดูบุตร การตัดสินใจในครอบครัว เป็นต้น มีการวัดระดับช่วง ผู้วิจัยวัดตัวแปรดังกล่าวจากข้อคำถามในส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านทัศนคติ ความรู้และความเข้าใจ ซึ่งประกอบด้วย 9 ข้อคำถาม โดยมีข้อคำถามที่แสดงถึงทัศนคติเชิงบวก ที่เห็นว่าชายและหญิงควรมีบทบาทหน้าที่เท่าเทียมกัน ได้แก่ ข้อ 202 203 204 206 207 และข้อคำถามที่แสดงถึงทัศนคติเชิงลบที่เห็นว่าในครอบครัว ชายและหญิงมีบทบาทหน้าที่ต่างกัน โดยที่ชายมีความสำคัญกว่า คือ การแสดงบทบาทภายนอกบ้าน ขณะที่หญิงควรจำกัดบทบาทอยู่ภายในบ้านเท่านั้น ได้แก่ ข้อ 201 205 208 209 มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	2

เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	3
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4

ดังนั้น เกณฑ์การวัดทัศนคติต่อบทบาทเพศในครอบครัว จึงมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 9 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 36 คะแนน

ทัศนคติต่อความเสมอภาคทางเพศในสังคม หมายถึง ความคิดเห็นต่อเรื่องความเสมอภาคระหว่างเพศในสังคมในด้านต่างๆ เช่น ด้านกฎหมาย ด้านการทำงาน การเมือง มีการวัดระดับช่วง ผู้วิจัยวัดตัวแปรดังกล่าวจากข้อคำถามใน ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านทัศนคติและ ความรู้ความเข้าใจ ซึ่งประกอบด้วย 8 ข้อคำถาม โดยมีข้อคำถามที่แสดงทัศนคติเชิงบวก ที่เห็นว่าชายและหญิงควรมีความเสมอภาคในสังคม ได้แก่ ข้อ 210 212 214 215 216 และข้อคำถามที่แสดงทัศนคติเชิงลบ ที่เห็นว่าชายควรมีบทบาทและสถานภาพในสังคมที่ดีกว่าหรือสำคัญกว่าหญิง ได้แก่ ข้อ 211 213 217 มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ	คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1
ไม่เห็นด้วย	เห็นด้วย	2
เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	3
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	4

ดังนั้น เกณฑ์การวัดทัศนคติต่อความเสมอภาคทางเพศในสังคม จึงมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 8 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 32 คะแนน

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรุนแรงที่กระทำผู้หญิง หมายถึง ระดับความเข้าใจต่อเรื่องความรุนแรงที่เกิดกับผู้หญิงในประเด็นต่างๆ เช่น สาเหตุ รูปแบบของความรุนแรงในครอบครัวต่อผู้หญิง มีการวัดระดับช่วง ผู้วิจัยวัดตัวแปรดังกล่าวจากข้อคำถามใน ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านทัศนคติและความรู้ความเข้าใจ ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ มีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ตอบผิด/ ไม่ตอบ	ให้	0	คะแนน
ตอบถูก	ให้	1	คะแนน

ดังนั้น เกณฑ์การวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความรุนแรงที่กระทำต่อผู้หญิง จึงมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 0 คะแนน และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 10 คะแนน

ประสบการณ์เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว หมายถึง การเคยได้รับ

ประสบการณ์โดยตรงเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว คือผู้ตอบเป็นผู้เคยถูกระทำรุนแรง และการเคยได้รับประสบการณ์ทางอ้อม คือผู้ตอบได้เคยพบเห็นเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับบุคคลอื่น มีการวัดระดับช่วง มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ไม่เคยพบเห็น	ให้	0	คะแนน
เคยเห็นที่เกิดกับ คนทั่วไป	ให้	1	คะแนน
เคยเห็นที่เกิดกับเกิดกับ เพื่อน หรือ เพื่อนบ้าน	ให้	2	คะแนน
เคยเห็นที่เกิดกับ สมาชิกในครอบครัว เช่น มารดา พี่น้อง	ให้	3	คะแนน
เคยพบว่าเกิดกับตัวเอง	ให้	4	คะแนน

ข้อคำถามประสบการณ์เกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวมีจำนวน 4 ข้อ จึงมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 0 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 16 คะแนน

การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว หมายถึงระดับการได้รับ

ข่าวสารหรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงในครอบครัว เช่น ข่าวเหตุการณ์ความรุนแรง การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการประชุมสัมมนา การณรงค์ต่อต้านความรุนแรงในครอบครัว เป็นต้น มีการวัดระดับช่วง มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

ไม่เคย / ไม่ตอบ	ให้	0	คะแนน
เคย – ไม่บ่อย	ให้	1	คะแนน
เคย – บ่อย	ให้	2	คะแนน

ข้อคำถามการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว มีจำนวน 6 ข้อ จึงมีคะแนนต่ำสุดเท่ากับ 0 และคะแนนสูงสุดเท่ากับ 12 คะแนน

2.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้แบ่งการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเป็น 2 ส่วนดังนี้

2.6.1 การวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นการพรรณนาข้อมูลพื้นฐาน ในกรณีที่เป็นข้อมูลเชิงกลุ่ม (categorical data) นำเสนอข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่และอัตราร้อยละ และในกรณีที่เป็นข้อมูลเชิงตัวเลข หรือข้อมูลต่อเนื่อง (numerical data หรือ continuous data) นำเสนอข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด

2.6.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระ แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

2.6.2.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบ 2 ตัวแปร (bivariate analysis) โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยแบบง่าย (Simple Regression Analysis) เพื่อศึกษาว่าตัวแปรตามคือความคิดเห็น

เกี่ยวกับความรุนแรงต่อผู้หญิงในครอบครัวและตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันมากน้อยเพียงใด และมีทิศทางเป็นไปตามสมมติฐานหรือไม่

2.6.2.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์แบบหลายตัวแปร (multivariate analysis)

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามหนึ่งตัว กับตัวแปรอิสระ มากกว่าหนึ่งตัว แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

1) การวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระหลายตัวพร้อมๆกัน ว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถอธิบายการผันแปร ของตัวแปรตามได้มากน้อยเพียงใด และเมื่อควบคุมอิทธิพลของตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ แล้ว มีตัวแปรใดบ้างที่สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2) การวิเคราะห์การถดถอยพหุแบบขั้นตอน (Stepwise Regression Analysis) เพื่อหาตัวแปรอิสระที่สามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ดีที่สุด และตัวแปรอิสระที่สามารถเพิ่มอำนาจการอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้ในลำดับถัดไป

2.7 ขอบเขตและข้อจำกัดของงานวิจัย

2.7.1 การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาแบบเฉพาะเจาะจง (purposive) เพื่อให้ได้กลุ่มประชากรที่น่าจะมีภูมิหลังทางเศรษฐกิจ สังคมที่แตกต่างกันพอสมควร ในการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัว รวมทั้งเป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ในเฉพาะพื้นที่เขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่แตกต่างออกไปจากประชากรในเขตภูมิภาคอื่นๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อความคิดเห็นในเรื่องที่ศึกษา

2.7.2 การเลือกกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ เป็นการเลือกโดยใช้วิธีแบบเฉพาะเจาะจง (กลุ่มข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ และประชากรในชุมชน) จึงไม่อาจกล่าวได้ว่ากลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ เป็นตัวแทนของประชากรในเขตกรุงเทพมหานคร ผลจากการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง และไม่ได้เป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรทั่วไป จึงอาจส่งผลกระทบต่อข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ และอาจมีผลต่อการตีความหมายในบางเรื่อง จึงจำเป็นต้องมีข้อควรระวังในการใช้ผลการศึกษานี้

2.7.3 การศึกษานี้จำกัดขอบเขตการศึกษาความคิดเห็นเฉพาะความรุนแรงที่กระทำต่อผู้หญิงในครอบครัวที่มีฐานะเป็นภรรยาเท่านั้น โดยไม่ได้ครอบคลุมไปถึงความรุนแรงที่กระทำต่อเด็ก ทำให้เงื่อนไขทั้งสองประการนี้ กลายเป็นข้อจำกัดส่วนหนึ่งที่น่าจะส่งผลต่อการวิเคราะห์และผลสรุปการศึกษานี้